

บทที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

.....

3.1 หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา เจตนารมณ์รัฐธรรมนูญได้กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารสาธารณะที่ จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังจากรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ประกาศใช้จึง ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทมากขึ้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ไม่เพียงแต่จะมีหน้าที่ในการ ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น แต่ยังมีบทบาทหน้าที่ ๆ กว้างออกไป รวมถึงการพัฒนา คุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนใน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการเข้าตรวจสอบการบริหารจัดการท้องถิ่น โดยยึดหลัก “การบริหาร จัดการที่ดี มีความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน”

3.1.1 การพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศ ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้ “คนเป็น ศูนย์กลางการพัฒนา” และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นพร้อม ทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามในปีแรกของแผนฯ ประเทศไทยต้องประสบวิกฤตทาง เศรษฐกิจอย่างรุนแรง และส่งผลกระทบต่อคนและสังคมเป็นอย่างมาก จึงต้องเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มี เสถียรภาพมั่นคง และลดผลกระทบจากวิกฤตที่ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงาน และความยากจนขึ้นอย่างรวดเร็ว

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้อันเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็น ปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีกินดีมีสุขของคนไทย ผลการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 สรุปได้ว่า ประสบความสำเร็จที่น่าพอใจ เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจปรับตัวสู่ความมั่นคง ความยากจนลดลง ขณะเดียวกันระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นมาก อันเนื่องมาจากการดำเนินการเสริมสร้างสุขภาพอนามัยการมีหลักประกันสุขภาพที่มีการปรับปรุงทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ โดยครอบคลุมคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการลดลงของปัญหาเสพติด

ในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยยังคงอันเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 และให้ความสำคัญต่อการรวมพลังสังคมจากทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอนของแผนฯ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรม นำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้แนวปฏิบัติของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เห็นควรกำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศดังนี้

1. พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน

2. เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม
3. ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็ว และสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม โดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพ แข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทยตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้มีความสำคัญกับ
 - 1.1 การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน
 - 1.2 การเสริมสร้างสุขภาพคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่
 - 1.3 การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข
2. ยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้มีความสำคัญกับ
 - 2.1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
 - 2.2 การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน

- 2.3 การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล
3. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ
 - 3.1 การปรับโครงสร้างของการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย
 - 3.2 การสร้างภูมิคุ้มกันของเศรษฐกิจ
 - 3.3 การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับ
 - 4.1 การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ
 - 4.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - 4.3 การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ ให้ความสำคัญกับ
 - 5.1 การเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย
 - 5.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ
 - 5.3 สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาลเน้นการบริการแทนการค้ากับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา
 - 5.4 การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศภูมิภาคท้องถิ่นและชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง
 - 5.5 ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็งสุจริต และมีธรรมาภิบาล
 - 5.6 การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา
 - 5.7 การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน

นโยบายรัฐบาล

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในวันศุกร์ที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ได้แถลงเกี่ยวกับนโยบายของคณะรัฐบาลไว้ดังนี้

1. นโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร

- 1.1 สนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวร
- 1.2 เสริมสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ
- 1.3 จัดทำแผนแม่บทพัฒนาการเมือง
- 1.4 จัดทำแผนแม่บทการใช้ทรัพยากรสื่อสารของชาติ การใช้เครื่องมือสื่อสารของรัฐ
- 1.5 ส่งเสริมเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน
- 1.6 ส่งเสริมบทบาทขององค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชน

2. นโยบายเศรษฐกิจ

- 2.1 ภาคเศรษฐกิจฐานราก
 - 2.1.1 การเกษตรกรรม
 - 2.1.2 แรงงาน
 - 2.1.3 การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจฐานราก
- 2.2 ภาคเศรษฐกิจระบบตลาด
 - 2.2.1 การพัฒนาอุตสาหกรรม
 - 2.2.2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
 - 2.2.3 การส่งออก
 - 2.2.4 การท่องเที่ยว
 - 2.2.5 พลังงาน
 - 2.2.6 โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
 - 2.2.7 โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา
 - 2.2.8 การจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 2.2.9 เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

2.2.10 การปรับปรุงกฎระเบียบด้านธุรกิจการค้า

2.3 ภาคเศรษฐกิจส่วนร่วม

2.3.1 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ

2.3.2 การเงินและการคลัง

3. นโยบายสังคม

3.1 ส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนในชาติ

3.2 จัดทำแผนปฏิรูปสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์

3.3 เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้

3.4 พัฒนาสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทั้งมิติกาย จิต สังคมและปัญญา

3.5 ส่งเสริมกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน

3.6 สร้างความเข้มแข็งของทุกชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคม

3.7 ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการ

ยุติธรรม

4. นโยบายการต่างประเทศ

4.1 ดำเนินบทบาทเชิงรุกในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี

4.2 ส่งเสริมให้เกิดมิตรภาพและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และระดับ

อนุภาค ภูมิภาค และระหว่างภูมิภาค

4.3 เสริมสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน

4.4 ดำเนินบทบาทสร้างสวรรค์ในกรอบสหประชาชาติและกรอบพหุภาคีอื่น ๆ

4.5 คุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ

5. นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ

5.1 ส่งเสริมการผนึกกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และภาควิชาการ

5.2 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ

3.1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนากาเกษตร

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหม

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนากาท่องเที่ยว

3.1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด (Strategic Issues)

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว
4. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาสังคมและความเดือดร้อนของประชาชน
5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ (Goals)

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร
 - 1.1 เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตให้แก่เกษตรกร
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร
 - 2.1 ส่งเสริมการตลาดนำการผลิต
 - 2.2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
 - 2.3 ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว
 - 3.1 เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
 - 3.2 พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.3 เพิ่มศักยภาพสินค้าและบริการ
 - 3.4 พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและอำนวยความสะดวก
 - 3.5 พัฒนาผู้มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว
4. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาสังคมและความเดือดร้อนของประชาชน
 - 4.1 ลดระดับความรุนแรงของการเผยแพร่ระบาดของยาเสพติดให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้
 - 4.2 สร้างความมั่นคงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
 - 4.3 บริหารการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน
 - 4.4 ประชาชนได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยปราศจากสารปนเปื้อน
 - 4.5 ลดการเกิดอุบัติเหตุจากรางทางบก

5. ยุทธศาสตร์การบริหารการจัดการอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

5.1 เพื่อตอบสนองความต้องการในการบริการภาครัฐให้แก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

3.1.4 วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

“ประตูสู่อีสาน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมยานยนต์ การแปรรูปสินค้าเกษตร ฟ้าใหม่ และการท่องเที่ยว”

3.1.5 กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

1. ยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว

แนวทางที่ 1 พัฒนารายได้จากการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ศิลปวัฒนธรรม

ประเพณีท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

การเป็นศูนย์กลางฝึกอบรมสัมมนา กีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ

การ

แนวทางที่ 2 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้าน

ศาสนาโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยว

เชิงนิเวศน์

แนวทางที่ 3 ค้นหาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่

แนวทางที่ 4 พัฒนาสาธารณูปโภค การเข้าแหล่งท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง

แนวทางที่ 5 เพิ่มศักยภาพสินค้าและบริการ/การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

แนวทางที่ 6 การพัฒนาผู้มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวและการเพิ่มมูลค่าเทศก์ท้องถิ่น

แนวทางที่ 7 สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว/ศูนย์ประสานการท่องเที่ยว

2. ยุทธศาสตร์การบริหารราชการตามหลักการบริการบ้านเมืองที่ดี

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมศักยภาพของท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน ตามหลักการบริหารจัดการ
บ้านเมืองที่ดี

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการกระจายอำนาจถ่ายโอนภารกิจและบุคลากรภาครัฐลงสู่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ 3 การพัฒนาเทคโนโลยีและบุคลากรให้มีความเหมาะสมสอดคล้อง

แนวทางที่ 4 ส่งเสริมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

19

3. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความสามารถทางเศรษฐกิจและบรรเทาปัญหาความยากจน

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมกิจการพาณิชย์และลงทุน/ตลาดเพื่อการพาณิชย์

แนวทางที่ 2 เสริมสร้างเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมอาชีพ/พัฒนาสินค้าชุมชน/ตลาดชุมชน/ร้านค้าชุมชน

แนวทางที่ 4 สร้างความเข้มแข็งด้านการเกษตรกรรม/สินค้าชุมชน

แนวทางที่ 5 เสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ 6 การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสิ่งทอ

แนวทางที่ 7 การสร้างเครือข่ายสินค้าชุมชน/ศูนย์ประสานสินค้าชุมชน

แนวทางที่ 8 การพัฒนาส่งเสริมการค้าของชุมชนในเชิงพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

แนวทางที่ 9 พัฒนาและส่งเสริมโรงสีชุมชน

**4. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้เกิดสมดุลอย่าง
ยั่งยืน**

แนวทางที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ ในท้องถิ่นและชุมชน

แนวทางที่ 2 การกำจัดมูลฝอยรวมและสิ่งปฏิกูลรวม และการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะระดับอำเภอ

แนวทางที่ 3 การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสียในชุมชนและท้องถิ่น

แนวทางที่ 4 การจัดการ การบำรุงรักษา และการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ การใช้ประโยชน์จากป่าไม้
ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 5 การสนับสนุนและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ท้องถิ่นรักษาสีสิ่งแวดล้อมและการ
ประหยัดพลังงาน

แนวทางที่ 6 การปลูกจิตสำนึกและค่านิยมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้และความเข้าใจใน
การอนุรักษ์และส่งเสริมการค้นหาลิขิตอื่น ๆ ในท้องถิ่น ไปทดแทนพลังงาน

แนวทางที่ 7 การเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์/อนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติ ทั้งระดับชาติและสากล

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางที่ 1 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ และการปรับปรุง
รักษาในเขตชุมชนและท้องถิ่น

แนวทางที่ 2 การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ

20

แนวทางที่ 3 การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

แนวทางที่ 4 การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

แนวทางที่ 5 การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

แนวทางที่ 6 การสาธารณูปโภค – สาธารณูปการ

แนวทางที่ 7 การผังเมืองของท้องถิ่นและผังเมืองรวมของจังหวัด

6. ยุทธศาสตร์สร้างสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

แนวทางที่ 1 การจัดการศึกษา

- 1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบูรณาการกับการศึกษาศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 1.2 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีความพร้อมทั้งกายภาพและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 1.3 ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ และยกวิทยฐานะให้สูงขึ้น
- 1.4 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาตามหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 1.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 2 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส และผู้ติดเชื้อ HIV จัดให้มีและเพิ่มศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็ก

แนวทางที่ 3 การสนับสนุนส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬา กีฬาแห่งชาติ และการสนับสนุนส่งเสริมกีฬานานาชาติ

แนวทางที่ 4 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/ลดอุบัติเหตุจากรถบก/ทางน้ำ

แนวทางที่ 5 การสาธารณสุข การสร้างสุขภาพ การรักษาพยาบาลการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ/โรคระบาดและโรคไม่ติดต่อ การฟื้นฟูสุขภาพของประชาชน

แนวทางที่ 6 การป้องกัน และการแก้ไขการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติด

แนวทางที่ 7 การรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม/จริยธรรมแก่ประชาชนในท้องถิ่น

แนวทางที่ 8 การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

7. ยุทธศาสตร์น้ำแก้ง

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมเชื่อมโยงการชลประทาน ก่อสร้างฝาย ทำนบกั้นน้ำ ขุดลอก ขุดสระ พัฒนาแหล่งน้ำ คลองน้ำ และกระจายการใช้ประโยชน์

แนวทางที่ 2 ก่อสร้างระบบแหล่งน้ำขนาดใหญ่

แนวทางที่ 3 การพัฒนาลุ่มน้ำ

8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์

แนวทางที่ 1 พัฒนาระบบและเพิ่มศักยภาพการผลิต/ผลผลิตด้านการเกษตรอินทรีย์

แนวทางที่ 2 การลดค่าใช้จ่ายของเกษตรกร

แนวทางที่ 3 การเพิ่มผลผลิตของเกษตรกร

แนวทางที่ 4 การประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้เกษตรกรมีความเชื่อมั่นในการใช้เกษตรอินทรีย์
แทนปุ๋ยวิทยาศาสตร์

3.1.6 การพัฒนาตามนโยบายริเริ่มของท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบง มีลักษณะที่ตั้งเป็นชุมชนที่ค่อนข้างมีความเจริญพอสมควร มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ และการขยายตัวของประชาชนคาดว่าจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ความหนาแน่นจะเพิ่มขึ้นและปัญหาต่างๆ ก็จะตามมาเป็นเงาตามตัว องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบงจึงได้กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยการปรับปรุงด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการให้บริการด้านอื่นๆ เพื่อให้สงบสุข โดยเฉพาะปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาภัยแล้งที่ประชาชนประสบอยู่เป็นประจำทุกปี ตลอดจนส่งเสริมด้านการศึกษาเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ มีคุณภาพ โดยเน้นกระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

3.1.7 ผลการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา

การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบง ในแผนพัฒนาประจำปี พ.ศ. 2549 และที่กำลังดำเนินการภายใต้กรอบแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2550 ตามแนวทางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปี พ.ศ. 2548 – 2552 ที่ผ่านมานั้นการสร้างเสริมความเจริญให้ท้องถิ่นทั้งในด้านความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ด้วยการกระจายการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของประชาชนภายในท้องถิ่น

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบง ได้สร้างความเจริญเติบโต ความสะดวกสบายในบริการสาธารณะ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งจะสังเกตได้จากด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีเพิ่มมากขึ้น และต่อไปในอนาคตอันใกล้ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบง ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะต้องพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและด้านสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป ในอัตราสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป

3.2 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนภายในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบงได้ดำเนินการจัดทำประชาคม เพื่อประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. 2551 – 2555 และได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้หลัก Swot Analysis เข้ามาเป็นเครื่องมือในการจัดลำดับความสำคัญ ปริมาณปัญหา ขนาดของกลุ่มคนที่ได้รับผลประโยชน์ความเร่งด่วนของปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการศึกษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ “สังคมอยู่อย่างสงบสุข และมีความเอื้ออาทรต่อกัน”

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบง

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบงได้วิเคราะห์ศักยภาพเอประเมินสถานภาพการพัฒนาโอกาสการพัฒนาในอนาคต โดยการวิเคราะห์โดยใช้หลัก SWOT ดังนี้

(1) จุดแข็ง (S:Strenste)

- ประชาชนมีคุณภาพ และมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านคุณภาพชีวิต
- ชุมชนเข้มแข็ง ได้รับการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานครบถ้วนสมบูรณ์ มีเส้นทางสัญจรเป็นไปด้วยความสะดวก

- มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 6 แห่ง โรงเรียนมัธยม 1 แห่ง โรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 3 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 9 แห่ง สามารถรองรับด้านการศึกษารองรับเด็กนักเรียนได้อย่างเพียงพอ
- ผู้นำชุมชนมีความสามัคคี ไม่มีปัญหาในด้านการร่วมมือกันในการปกครองและบริหารเพื่อการพัฒนา

23

- มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะรองรับการบริการสาธารณะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามอำนาจหน้าที่
- มีการประสานร่วมมือกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับส่วนราชการอื่นในพื้นที่
- มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบาย
- มีสาธารณะที่สามารถดำเนินการจัดทำสวนสาธารณะหรือสวนเพื่อนันทนาการได้
- มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โรงปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ และกลุ่มฝึกอาชีพประจำตำบลที่เอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน
- มีแหล่งน้ำสาธารณะเพียงพอต่อการอุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตร

(2) จุดอ่อน (W:Weakness)

- เป็นชุมชนดั้งเดิม มีบ้านเรือนของประชาชนปลูกสร้างอยู่อย่างหนาแน่น
- ขาดระบบการวางผังเมืองที่ได้มาตรฐาน
- เด็กและเยาวชนบางส่วนมีพฤติกรรมไม่รักการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นกว่าการศึกษาภาคบังคับ
- เด็กและเยาวชนบางส่วนมีพฤติกรรมที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด
- ปัญหาน้ำเสีย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ประชาชนขาดความเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของตนเอง
- ประชาชนยังมีค่านิยมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
- การปลุสัศตัวของประชาชนขาดระบบการจัดการที่ดี

(3) โอกาส (O:Opportunity)

- จังหวัดนครราชสีมาสนับสนุนงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบงที่มีแผนงาน โครงการตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด
- มีเส้นทางคมนาคมสายหลักเชื่อมโยงไปสู่จังหวัดต่าง ๆ จำนวน 1 สาย ซึ่งสามารถรองรับการขยายตัวด้านการลงทุนทางเศรษฐกิจ
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบงมีความเหมาะสมในการลงทุนด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

24

- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบงสามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มมากขึ้นสูงกว่าประมาณการร้อยละ 20

(4) ข้อจำกัด (T:Therap)

- ประชาชนมีความแตกต่างในด้านฐานะทางเศรษฐกิจ
- เกิดปัญหาแนวเขตการปกครองระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ประชาชนมีพื้นฐานทางด้านความรู้และสังคมแตกต่างกัน
- พื้นที่ของตำบลสระจรจะเข้ส่วนใหญ่เป็นดินเค็ม